

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, I., 17

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V upravnštvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 23.

V Ljubljani, v četrtek, 29. januarja 1903.

Letnik XXXI.

Razmesarjena Makedonija.

Se ni dolgo, odkar so diplomatje na Dunaju v hotelu Sacher po dobrem dineju šli narazen, grof Lambadorff v Peterburg, drugi v svoje mirne pisarne. Med tem pa turška krivica z vso krutostjo gospodari v Makedoniji. Časopisje o teh zločinstvih čudno molči. Zdi se, kot da bi ležala nad časopisjem mōra, ki ne pusti prodreti v javnost nobenega vsklika, nobenega vzdih žrtev, katere dan na dan izdihajo pod zverinsko krutostjo turških trinogov.

V Parizu izhaja list „Le Mouvement Macédonien“, kateri dobiva iz Makedonije naravnost poročila o turških grozovitostih in z imeni priobčuje žrtve turških grozovitosti. Ker avstrijsko časopisje čudno molči o teh dogodkih, dasi se list pošilja redakcijam vseh avstrijskih političnih časopisov, kočemo mi iz zadnje številke pribiti nekaj dejstev iz sedanjega stanja v Makedoniji.

Pisalo se je, da v Makedoniji ni treba ničesa drugega, kakor samo policije in orožnikov, in vse bo v redu. A pokazalo se je, da je ravno turško orožništvo igralo kozla na vrtu. Divji bašibozuki so brez kazni pod avtoriteto sultanovo ropali in morili. Zdaj trdijo, da bi se nered hipoma odpravil, ako bi se med orožništvo sprejemali tudi kristjani. A »Le Mouvement Macédonien« trdi, da tudi to ne bi nič pomagalo. Saj so že nabirali orožnikov in vojakov tudi med kristjani. A jemali so v to službo samo najslabše in najbolj izprijene elemente, ki niso nič boljši kakor pravi Turki. In slednjič: Kaj more krščanski orožnik pod turško komando? Veliko je, če sam tudi ne ropa; da bi Turke zadrževal od nasilstev, to si ni misliti, ker se kaj takega niti predzniti ne sme.

Treba je temeljitih reform, v vso upravo segajočih izprememb. Sultan je pod pritiskom velevlasti sestavil komisijo za reformo, in je dal na čelo Ferid-paša. Slava tega paše se je pela po časopisju; popisovali so ga kot jako izobraženega turškega dostojanstvenika z evropskimi nazori. V resnici ni toliko dobrega na njem. Pridobil si je sultanovo zaupanje na orientalski

način, ki se je že od pravekov sem udomačil na turškem dvoru. Paša, ki se hoče bojazljivemu in krvoločnemu sultanu Abdul Hamidu prikupiti, mu vse druge popisuje kot sovražnike in zavratne zarotnike. Tako si je tudi Ferid paša pridobil sultanovo »zaupanje«. A zdaj je sultan Ferida kar odtegnil tej toliko vspehov obetajoči komisiji za reforme in ga naredil za velikega vezirja. Komisija, ki že prej ni nič delala, je obstala nekaj časa na videz, a nima nobenega pomena in nobene resne volje.

Med tem pa tudi sedaj v hudi zimi gospodari turški meč po Makedoniji. Naj zadoštuje, da samo iz zadnjega časa zabeležimo nekaj slučajev.

Iz Džumaje, 10. jan. se poroča:

Dvesto kristjanov, med njimi ženske in otroci, so hoteli ubežati čez mejo, da uidejo turški nadlogi, katera jih je mučila v vaseh Vlaki, Troskovo, Padež, Sušica, Orumovo in Vribna. Ko pridejo do bolgarske meje, jih dohitijo turški vojni oddelek. Ubogi kristjani niso imeli orožja ter se niso mogli braniti. Turki pa niso poznali milosti: 37 moških so takoj pobili. Zenske so ločili od otrok ter jih prignali v svoje kosarne, kjer so počenjali z njimi svoje turške grozovitosti. Le 56 osehame se je posrečilo ubežati v Bolgarijo.

Solunski vilajet je doživel zadnji mesec velika zločinstva. V Lešku so s palicami pretepli prebivalstvo ter se polastili ženskih; osem vaških predstojnikov so zaprli. Te so žgali z žarečim železom in jih za noge obesili. Tako so reveži viseli 24 ur.

2. jan. je prišla četa turških vojakov v Dubravo k Ivanu Lazarovu. Ko so mu vse snedli in popili, kar je bilo v hiši, so ga posekali in mu ženo onečastili. Hči se je rešila. Potem so šli k županu Nikoli Stojevu, kjer so storili isto. Umrli je vsled udarcev. V Mekomiji se je 5. jan. oddelek bašibozukov polastil ženskih, in otroke pomoril na zverinski način. Čez 100 oseb je groze ubežalo. Kdor se je ustavljal, so ga vrgli v ječo. V Nedobraskem so spravili vse moške v ječe, ženske pa v kosarne. V Dolnjem Dvojlištu so cerkev in šolo izpremenili v kosarno ter v njih počenjali bogos-

skrunstva. V Banskem so onečastili petnajst ženskih, iz Bočera je 35 oseb v tem strašnem mrazu pobegnilo v gozdove. Policist Abedni je v Banji mučil žensko, da mu je v rokah umrla.

In tako gredo poročila dalje skozi vso Makedonijo, tudi iz monastirskega in kosovskega vilajeta.

Ali se je čuditi, da Makedonci v tujini delujejo z vsemi močmi, da bi nagnili velevlasti k odločnemu koraku, kateri bi osvobodil ubogo rajo?

Avstrija in Rusija sta pred vsemi drugimi poklicani, da naredita konec turškim grozovitostim.

Državni zbor.

Dunaj, 28. prosinca.

Nagodba z Ogrsko.

Danes je vlada predložila v poslanski zbornici visoko kopico tiskovin, ki obsegajo novo nagodbo z Ogrsko in dotične zakone v načrtih. Kdor bo hotel vse to prečitati, bo potreboval nekaj tednov, za proučevanje tvarine pa nekaj mesecev. Prvi načrt zakona pooblašča vlado, da z ogrsko vlado sklene novo carinsko in trgovinsko pogodbo; drugi načrt obsega carinske tarife za skupno državo; tretji načrt obsega določbe, ki naj preprečijo dvojno obdačenje takih podjetij, katera poslujejo v obeh državnih polovicah; četrti načrt pooblašča vlado, da državne bankovce nadomesti avstro-ogrška banka z novimi bankovci po deset kron ter založi v banki dotično svoto v zlatu; peti načrt določi kovanje denarja po pet kron; šesti in sedmi načrt pooblašča finančna ministra, da se v smislu zakona z dne 2. avgusta 1892 zari zlati denarji prekujejo v zlate krone; osmi načrt podaljša privilegij avstro-ogrške banke; deveti načrt določa, da se stari dolg v znesku 80 milijonov goldinarjev povrne avstro-ogrski banki; deseti načrt določa promet z obdačenim pivom, žganimi pijačami, petrolejem in sladkorjem mej obema državama.

Ogrska vlada je vsled dogovora danes svoji zbornici predložila še dva nadaljna načrta, da se namreč odpravi transportni da-

vek na Donavi in uveljavi železnični prometni red iz leta 1851.

Nova nagodba z Ogrsko naj stopi v veljavo 1. julija 1903 do 30. junija 1913.

Danes je pač nemogoče izreči pravo sodbo o nagodbi in vseh dogovorih, ki so z nagodbo v ožji ali daljši zvezi. Določa pa natančneje pavšalije carinske režije, kar bi doneslo Avstriji 300 000 kron dobička; določa načelno zavarovanje mornarjev proti nezgodam in boleznem; tirolska priklada na ogrsko žito ostane za nadaljnih deset let. Jako važna določba v novina-godbi je uravnavanje živinskega prometa mej obema državama.

Glede dvojnega obdačenja določa zakon, da plačujejo davek tovarne in njihove prodajalnice, takozvana vzgledna in komisijaska skladišča pa so davka prosta. Ta določba je na korist avstrijski industriji.

Carinski tarif obsega 51 poglavij, 658 glavnih postavk in nebroj posameznih točk z novim in starim tarifom. Ta avtonomni carinski tarif pride torej v parlamentarne stope. Z njim se bodo bavili odsek, poslanska in gospodarska zbornica. Konečni od cesarja potrjeni sklepi bodo za vlado merodajni pri sklepanju novih pogodb z zunanji državami.

Vojna predloga.

Danes je na dnevnem redu prvo branje vojne predloge. Do 5. ure so govorili: Zazvorka, Wagner, Klofač, dr. Kramar, min. predsednik dr. pl. Körber, Jaroš in dr. Tschann. Sedaj govori soc. demokrat Schuhrmeier. Zazvorka je kot češki radikalec odklonil vojno predlogo. Klofač je čital dolgo razpravo o militarizmu sploh. Dr. Kramar je obširneje utemeljeval opozicijsko stališče češkega kluba proti vladi. Naglašal je, da Čehi želé močno Avstrijo proti nakanam znanih njenih sovražnikov. Zato so umaknili obstrukcijo proti vojni predlogi, ker država ne more biti brez močne armade. Ker pa vlada prezira češke zahteve in se tudi v armadi germanizujejo slovanski vojaki, zato ne glasujejo za vojno predlogo, pač pa je z ozirom na državo ne bodo onemogočili. Dr. pl. Körber je kratko odgovoril, da je vlada nad stran-

LISTEK.

Katastrofa v Andishanu.

Kakor pripovedujejo priče, ki so na lastne oči videle grozno nesrečo v Andishanu, in ki so tudi same čutile strašni potres, in kakor poročajo »Turkestanski Vjedomosti«, je bila ta potresna katastrofa ena najhujših, kar se jih je doslej prigodilo. Nenadno nizko barometrovo stanje drugega decembra — 690 do 700 mm — je napovedovalo vihar. Zrak je bil miren in hladen, gosta megla je zakrivala Andishansko okoličje, belo ivje je odevalo drevje. Ob osmih zvečer tistega dne so čutili nekateri lahno zibanje zemlje, katero je potresna opazovalnica v Taškentu prav malo zaznamovala. Nikdo ni čutil kaj hudega. Drugo jutro pa se je kar nenadoma potresla zemlja na vso moč. Prvem sunku, ki je bil eden najhujših, jih je sledilo še mnogo drugih večjih in manjših. Ta potres je bil z ozirom na škodo, ki jo je povzročil, mnogo strašnejši kot v Semahi.

Nekoliko pred prvim sunkom je zadivjal

nad mestom precej hud vihar, a se je takoj podel. Ob 8. uri 45 minut po Ashabad-skem času, ki velja za vse kraje ob progi srednjeazijske železnice, se je potresla zemlja v obliki valovanja. Vse je hitelo iz hiš. Uradniki na pošti in v raznih denarnih zavodih so pustili denar, kot so ga imeli pred sabo, in bežali na prosto. Poznejši sunki so bili taki, kot bi kdo z vso silo bil po tleh. Ljudje so odletavali s trotoarja tri metre daleč na cesto. Drugi so padali po tleh, ako se niso urno ujeli za kako drevo.

Žalostno je bilo slišati ropot podirajočih se poslopij, stokanje ljudij, mukanje govedi in razgetanje konj. Bil je tak vrišč in tako bobnenje, kakoršno je slišati le v najhujšem bojnem metežu. Ljudje so se izkušali rešiti iz razvaljenih hiš skozi okna, kajti stopnjice ni bilo nikjer več, in marsikje niso mogli niti odpreti vrat, ker so bila zadelana s kamenjem in opeko. Bolj slabo zidana poslopja, zlasti v onem delu mesta, kjer so vrtovi, so se podrla pri prvem sunku kot otročje igrače. Vedno večje je bilo razdejanje. Čez kakih pet minut je zavladovala smrtna tišina. A ni minulo pol ure, in silovit sunek, hujši kot vsi prejšnji, je iznova razburil prebivalce.

Zopet se je ponovil isti prizor. Hiše, in kar je bilo zidanega, se je rušilo po tleh.

Izpod opeke in ostrešja se se prikazovali ljudje, ki jih je prvi sunek prehitel še v spanju in niso mogli preje na prosto, zlasti otroci in žene, kajti možje, lasti v ruskem okraju, so bili že večidel na poti po svojih opravkih.

Kako močni so bili ti sunki, o tem nam pričajo sledeči dogodki. Na poslopjih, ki so bila zidana iz žgane opeke, in ki so se jim na zidu poznale le manjše razpoke, so odleteli kameni z vrhnega dela zidovja tako daleč proč, da so jih dobili po 5—12 korakov daleč od poslopja.

Neko lokomotivo, ki je bila ravno pripravljena za odhod, je vrglo s tira proti severni strani, in na tisto stran se je prevrnilo tudi mnogo težko obloženih voz.

Število ljudij, ki so našli pod razvalinami smrt, znaša okrog 4200, in sicer v Andishanu in v petih okrajih zunaj mesta. V drugih šestih okrajih je bilo podsutih samo 30 ljudij. Ravno v sredi mesta je bil potres najhujši, zunaj mesta v okolici ni bil ravno hud. Hiš je bilo porušenih okrog 15.000, in sicer v okraju Andishan 12.000,

v okraju Margelan 2000, in v okraju Oš 1000. Ako primerjamo te številke z onimi v Semahi, vidimo, da je potres v Andishanu uničil skoro trikrat toliko hiš, in skoro dvakrat toliko ljudij je tu izgubilo življenje, kot pa v Semahi.

Požrtvovalna ljubezen do bližnjega se je pokazala tudi pri tej priliki v nešteti slučajih. Bilo bi preobširno, ko bi se hoteli podrobneje spuščati v to stvar. Posebno so se odlikovali vojaki in častniki 11. turkestanskega bataljona. Ko je bila nevarnost največja, so stali vojaki večinoma brez orožja pred vojašnicami, ki so jim pretile nad glavami, da se sesujejo nanje. Častnik Jelancev je ostal sam v neki vojašnici in metal vojakom skozi okna orožje in strelivo. V silno nevarnem položaju je bil; kamenje in opeka se je rušilo nanj, a ni se zhal nevarnosti. Naposled so mu prihiteli na pomoč še trije vojaki, in tako so rešili okrog 200 pušk in skoraj vse strelivo. En del bataljona je potem jel izkopalvati zasute tovariše. Tri so izkopal mrtve, sedem jih je bilo težko in 12 lahko ranjenih.

Neki podčastnik je rešil zaprte prisilne delavce, ko je stal na straži, in se podal v

kami (ugovori mej deškimi poslanci) in želi pravično spravo mej Čehi in Nemci. Poslanci Wagner, Jaroš in dr. Tschan so navajali že znane želje in zahteve glede olajšanja vojaške službe.

Včeraj so zborovali zastopniki raznih klubov, da sestavijo skupne zahteve na voj. upravo. Te zahteve so tiščeje dveletne vojaške službe, vojaške priprege, raznih olajšav za sinove priletnih starišev in vdov, odpustov ob žetvi itd. Izvoljen je bil odsek osmerih članov, da sestavijo v spomenici vse te zahteve in jih zagovarjajo v odseku. Minister za dež. brambo grof Welsersheimb je danes že naznanil načelnikom raznih klubov, da na domestni rezervisti ne bodo poklicani v stalno službo, kakor je določeno v načrtu zakona.

Novi carinski tarif.

Vlada je včeraj predložila državnemu zboru poleg raznih nagodbenih predlog tudi novi carinski tarif z dotičnim utemeljevalnim poročilom. Cel tarif je razdeljen v 57 razredov. Število posamnih postavk je 658, a posamezne postavke imajo toliko pododdelkov, da se gorenje število z njimi gotovo potroji. Nov razred v carinskem tarifu tvori električna industrija. Za danes navajamo za poljedelstvo najvažnejše postavke v novem carinskem tarifu. Pri raznih vrstah žita je določen maksimalni in minimalni tarif in ta je naslednji: pšenica 750 (630) doslej 357, rž 7— (580) doslej 357, ječmen 4— (280) doslej 179, oves 6— (480) doslej 179, koruza 4— (280) doslej 119; živina: voli 60 (doslej 3035), bik 30 (952), krave 30 (714), prašiči do 120 kg 13— (359), teleta 5 K, konji nad 2 letoma 100 K, (doslej 2381), pod 2 let. 50 K (119), vino v sodih 60 K od 100 kg, peneča vina 150 K. Doslej je določala vinska carinska klavzula 762 K. Carina na sir je določena s 50 ozir. 60 K. Za južno sadje se postavke od 20 (citroni) do 50 K (grozdje).

Politiški zanimiva pravda.

V Olomucu je bil predvčeršnjim pred porotnim sodiščem oproščen urednik češko-soc. lista Hejnice, ker je v nekem sestavku očital uredniku češko radikalnega lista »Slovana« na Dunaju Janczi, da je podkupljen. V dotični izjavi se namreč glasi, da se je posl. Stranský nekoč razgovarjal z ministrom Rezkom o boju Janczija proti Mladočehom in da je ta, kazoč na tisočak, ki je ležal pred njim na mizi, rekel dr. Stranskemu: »To imam pripravljeno za lumpa«. S tem je baje mislil na Janczo. K razpravi sta bila pozvana kot prič minister Rezek in Stranský. Poslednji se je pa skril za § 153 kaz. proc. reda in ni ničel pričeval, dočim je pa minister Rezek na Dunaju zaslišan izpovedal, da ni z dr. Stranským nikdar govoril o tem predmetu, da urednik Jancza niti od njega niti od vlade ni dobil nobenega denarja, da je vse le gola laž, s katero se je zgodila krivica tožitelju. Toženi urednik je oddal častno izjavo, valed česar je tožitelj odstopil od tožbe, moralno obsojen pa je bil dr. Stranský, ki si je izmislil tako neresnico.

Spomin poljske vstaje l. 1863.

V Krakovu so ta spomin slovesno praznovali z govori, deklamacijami in muzikalnimi produkcijami. Slavnostni govornik Lucyan Rydel je izvajal, da isti cilji, ki jih je

skrajno nevarnost. Nikakor ni mogel odpreti vrat; kar opazi v zidu luknjo, ki jo je napravil potres. Hitro zgrabi na tleh stol, ga vrže skozi luknjo v zapor ter ukaže arestantom, naj zlezejo drug za drugim po stolu skozi luknjo na to stran. Vsi ujetniki so se rešili, a ko so bili zunaj, so jih obstopili vojaki in jih čuvali, dokler jih niso odvedli v Margelan.

Vsak je bil vesel, kdor je ubežal srečno na prosto, da si je rešil življenje, dasi je morda drugo izgubil vse. V onih groznih urah se je vsakdo spomnil Boga, dasi se morda dotlej ni dosti brigal zanj. Zlasti domaćini, ki so večinoma mohamedanci, so bili silno zbegani. Pri vsakem sunku se je razlegal med množico klic: »Allah akbar!« (»Bog je mogočen!«)

Kot posebnost naj omenimo, da ni hotel nobeden verjeti, kakšna nesreča je zadela Andishan, ko je vodja brzojavne postaje brzojavil o katastrofi v sosednja mesta. Posrečilo se mu je, da je rešil en brzojavni aparat in zvezal električni tok na prostem z glavno žico. Od prve brzojavne postaje je dobil prav domač odgovor: »Ne bodi tako bedast in hitro deni žico v prejšnji stan! Prvi april še ne bo kmalu!«

Tako neverjetno se zdi res človeku na prvi pogled poročilo o grozni katastrofi v Andishanu!

imel poljski narod l. 1863 ga navdušujejo tudi še sedaj. Samo sredstva, s katerimi kušamo doseči ta smoter, so postala drugačna. Namen poljskih domoljubov je: Pridobivati Poljake za poljsko idejo.

Vojna predloga v ogrski zbornici.

Vojna predloga je včeraj zahtevala v ogrski vladni stranki prvo žrtv: iz stranke je namreč radi te predloge izstopil vladinovec grof Evgen Zichy, ki je svoj korak podprl s nastopno izjavo: Moja poslaniška dolžnost mi nalaga, da odklanjam vojno predlogo. Svojim volivcem sem obljubil, da ne pritrdim nobenim novim bremenom. Poleg tega bode pa ta predloga omajala temelje ogrske države ter jo bo privedla na beraško palico. Če se mnogi tolažijo z nado, da bo vojna predloga zadovoljila narodnim žutitom in interesom, se on ne more strinjati s temi nazori. Iz tega postopanja izvaja posledico in izstopa iz vladne stranke.

Grof Ballestrem.

Povodom svojega rojstvenega dne je cesar Viljem odlikoval mnogo oseb, a nobeno odlikovanje ni vzbujalo tolike pozornosti, nego imenovanje grofa Ballestrema za dednega člana pruske gosposke zbornice. S tem je nemški cesar bivšemu zborniškem predsedniku poplačal trud, ki ga je imel v zadnjem boju s socialistima demokratoma Beblom in Volmarjem. Pripomniti pa treba, da to imenovanje nikakor ne izključuje možnosti, da bi bil grof Ballestrem danes iznova izvoljen zborniškim predsednikom. Grof bo danes vkljub temu izvoljen, ker ga bodo razun skrajnih levicarjev volili vsi poslanci, in bo izvolitev tudi vnaprejel. V tej zadevi se je državni kancler grof Bülow osebno potrdil k grofu Ballestremu ter ga pregovoril, da je sprejel ponujano mu mesto. Grof bo torej ob enem zborniški predsednik in pa član gosposke zbornice.

O nameravanem odstopu italijanskega poslanika grofa Nigra

so te dni pisali dunajski in drugi listi najrazličnejše vesti. Rekli so pred vsem, da se je dunajski zastopnik italijanske vlade sprl z zunanjim ministrom Prinettijem. Iz Rima sedaj poročajo, da so te vesti neosnovane, ter dokazujejo, da se hoče grof Nigra sam umakniti iz zdravstvenih razlogov. Že za ministrovjanja Visconti Venoste je večkrat izražal željo po odstopu, a mu vlada ni mogla ustreči ter mu le dovolila poljuben dopust. Sedaj je pa grof ponovil svojo tozadevno željo s pripombo, da mu njegovo zdravstveno stanje nikakor ne dopušča nadaljnjega vztrajanja v težavni službi. Obenem pripominjajo, da se poslanik nikakor ne straši novega dela povodom novih pogodbenih obravnav, ki se letos zelo povoljno razvijajo. — Tako oficialni glas iz Rima. Kdo ima prav, se seve ne dá lahko kontrolirati.

Combes v škrifeih.

Poročali smo že, da je francoska poslanska zbornica odklonila predlog posl. Bretona, naj se odpove konkordat in črta proračun za bogočastje. Dotični predlog je bil odklonjen s 338 proti 201 glasu, a to le s pomočjo desnice, ki je sicer vedno v najstrožji opoziciji proti vladi. S svojo izjavo, da je »verska ideja za sedaj še potrebna«, si je pa nakopal Combes veliko jezo pri svojih framaonskih prijateljih. Combes jim ni več, kar je bil, namreč sovražnik duhovščine in cerkve, in že sedaj izjavljajo radikalci, da je Combes le še danes potreben. Spleh pa je njegov govor ali bolje strah pred skrajnimi posledicami indirektno najboljše spridevalo za stvar, ki jo pobija, namreč za toliko sovražno vero. — Radikalci pravijo, da je mož postal sedaj nemogoč, desnica je bila tega mnenja že davno prej.

Iz brzojavk.

Odstop italijanskega zakladnega ministra, Italijanski zakladni minister di Broglia je iz zdravstvenih razlogov podal ostavko. — Idealna volitev na Ogrskem. V volivnem okraju Nagy Marton je bil včeraj za drž. poslanca brez protikandidata aklamiran predsednik ondote liberalne stranke Bauer. Volivni predsednik ga je pozdravil z navdušenim govorom. Torej le aklamacija in govor in poslanec je »izvoljen«. — Razpore meji Italijo in Svico. Radi simplonske železnice se je vnel mej obema vladama razpor, ki bo imel posledice ob obnovitvi trgovinske pogodbe. — Položaj v Maroku. Iz Melile poročajo madridskemu »Heraldo«, da so se kabyli v Beni Bayagu pridružili pretendentu, ki je na potu proti Fezu. Nova bitka je neizogibna. — Blokada venezuelskih pristanišč je danes prenehala.

Politične pravde.

Koz je, dne 20. prosinca.

»Narod«-ov dopisnik, ki se pa včasih, če mu kaže, zaleti tudi v »Marburger Zeitung«, triumfira, da je bil g. dr. Janković vendar enkrat obsojen. Ta pravda je vredna, da zve o nji nekaj tudi širše občinstvo. Kot znano, so se dne 23. majnika preteklega leta vršile občinske volitve v Kozjem. Pred svojim klavirnim odhodom iz Kozjega je dr. Pikel, ki sedaj tako imenitno rešuje slovensko mejo, pičlemu številu svojih pristašev svetoval, da se naj liberalni Slovenci za te volitve zvežejo z dokaj močnejšimi ostanki starega nemškutarstva. Vsi ga sicer niso ubogali, ker jih je mnogo višje cenilo narodno čast in so dobro prevdarili, kako škodo bi trpela slovenska stvar iz zveze z vedno prežečimi nemškutarji, a najbolj se je zavzel za to idejo vpokojeni kanclist Vertovšek, vesel, da je spet smel kazati staro lice, neprijetni plašč slovenstva pa zagnati med staro šaro. Postal je najhujši agitator za skoro izključno nemško listo, ki je pa hvala Bogu podlegla. Zmagali so v vseh treh razredih Slovenci. Pri tej volitvi je g. dr. Janković kot član volilne komisije protestiral proti nekemu pooblastilu, s katerim je hotel glasovati kmet Žuraj, ter zajedno povedal vzrok protesta misleč, da to mora, da se protest protokolira v volilnem zapisniku.

Vlč. g. kaplan Jančič, ki je to pozneje pri obravnavi v celnem obsegu potrdil, mu je namreč pravil, da je volilka Lucija Brilej podpisala pooblastilo le pod pogojem, da ji je Vertovšek, kot tedanji načelnik krajnega šolskega sveta obljubil, da bode njeno dete oproščeno šolskega poduka.

To je bil tedaj substrat tožbe, katero je vložil Vertovšek točno 42 dan skoro v zadnji uri. Pri prvi obravnavi, pri kateri je zastopal g. dr. Jankoviča g. dr. Dačko, Vertovška pa dr. Pikel, je bil g. dr. Janković oproščen, čemur se pa nikdor ni čudil kot Kragora, Vertovšek in dr. Pikel sam, ki je pri obravnavi kaj robato in razburjeno postopal. Pri drugi obravnavi, ki se je vršila v Celju dne 12. januarja, je bil dr. Pikel zadržan osebno priti. Imel je pravdo in sua causa v Gradcu. Mesto njega je prišel nemško nacionalni protestant dr. Mravlag iz Maribora, katerega je »narodni« dr. Pikel naprosil za zastopstvo. To sicer ni nič več čudno pri tem možu.

V zadnji pravdi g. Klobučarja po dr. Rozini se je sam pustil zastopati po nemško nacionalnem dr. Orosel-nu. Narodnost ima samo na jeziku, a veže se tudi z nemškutarji.

Skratka, pri vsikleni obravnavi je bil g. dr. Janković obsojen na 50 K globe. Vzroka ne bomo raziskavali. Znan je vsakomur, ki pozna štajarske razmere.

A nekaj zanimivega smo zvedeli ob tej priliki.

G. dr. Dačko je dokazal, da se je Vertovšku svojočasno javno očitalo denuncijantstvo, ter da mu je denunciranje postalo druga natura, a to tudi v prvi in drugi instanci dokazalo tako, da je Vertovšek tedaj s svojo tožbo propadel.

Isti dan je bil radi istih volitev v Kozjem obsojen preznani Suppanz na teden zapora, poostrenejega z dvema postoma. Dobra zabava! Mu menda ne bode prehujo, vsaj je vaje.

Ker ima konfuzni dopisnik »Naroda« vedno besedo resnicoljubje v ustih, si ga dovoljujemo vprašati, zakaj neki ni resnicoljubno poročal, da je bil dne 31. dec. 1902. dr. Pikel, ki je hotel drugega pokopati, sam obsojen v Celju v globo 150 (sto in petdeset) kron?

Resnicoljub.

»Rdeči« in »črni«.

Iz Vevč, 15. jan.

Predzadnjo nedeljo imeli smo zopet rudeči šod rudečih socijev v Vevčah, katerega smo pa v splošno osupnenje naših rudečih bratev poharvali črno. Ali bolj ob kratkem rečeno: Vevški socialni demokrate so na ime Alojzija Fink sklicali šod. Zborovali smo pa poljski krščanski socialci. V veliki dvorani gostilne »pri Gusteljnu« zbralo se je po kršč. nauku natlačeno polno delavcev in delavk vevške tovarne. Ker je bil ljudski šod, otvoril je sklicatelj šod ter pozval navzoče, naj izvolijo predsedstvo. Mrzel pot polil ga je, ko se je skoraj enoglasno začulo: »Predsednik Jerih!« Enako volilo se je podpredsednika (g. Fr. Rešek) ter zapisnikarja (g. g. Rihar). Torej vse naše, smo si mislili. Toda Finku ni upadlo sree; pozval je navzoče, bi li on ne bil dober za predsednika, a bore malo rok se je vzdignilo zanj. To kaže, kako malo je ubogih vevških rudečkarjev. A njih vrste bodo še redkejšje. To je pa tudi popolnoma naravno. Dokler bodo stražili med božjo službo s svojimi rudečimi kravatami pred cerkvijo, dokler bodo pri vsaki priložnosti zabavljali čez »tarje«, dokler bodo predmeti njih zasebnih in javnih pogovorov »kritike« čez vero in cerkev, toliko časa ne bodo pridobili zaupanja razsodnih ljudi, ker mi menimo, da zabavljanje čez vero ne

spada v delavski program. To je po naši misli le za liberalce in židovske hlapce. Zato tudi ne moremo ustreči sodrugu Breskarju, ki je nas tako gniljivo vabil v socialno-demokratska društva. Naravnost smešno je, ako se sodrug Breskar upa govoriti na javnem shodu, da ima vedno za seboj socialna demokracija. No, vevški kršč. socialci so mu povedali na glas, da se moti. Kadar ne bode te več hlapce Judov, kadar pustite na svojih shodih in v svojih časopisih pri miru vero, cerkev in duhovnike, kadar bode te resnici delali za koristi delavstva, takrat pa bomo edini! Prej pa škodabesede.

»Poljski kršč. socialci«.

Učiteljski tečaji prej in zdaj

Iz učiteljskih krogov. Učni tečaji so toraj napovedani ob velikih počitnicah in učiteljstvo bode siljeno jih obiskovati. 29 let bode minulo, odkar so prenehali Pisec teh vrstic se je udeležil poslednjega in kolikor se ve še spominjati, mu oni obisk ni kaj ugodnega utisa napravil. Znano je, da so ona leta nemške »Schulverein«-ove vejice zelenile in se razcvetale po deželi. Do cente krije že rahlja zemlja, razun enega, ki so tistočasno predavali. Zakaj so prenehali ti učni tečaji, tega nočem ugibati, saj se bode nekoliko iz daljnega spisa razvidelo. Smelo pa trdim da, ako prihodnji ne bodo imeli boljše podlage, jasnejšega namena in ako se z njimi namerava nekaj za kulisami prikrijevati, potem rečem naprej: Boljše da se ne uvedejo!

Naj se mi dovoli vsaj malenkost omeniti o tistem obiskovalnem tečaju, kateri je imel za me toliko bridke posledice.

Služboval sem takrat v veliki dolenski vasi in bil nastavljen kot drugi učitelj. Ob nadzorovanji okrajnega šolskega nadzornika se mu ponudim, da bi me veselilo iti v učni tečaj.

Dobro! reče, se bo zgodilo. In se je res zgodilo. Čas je prišel in množica poklicanih se je zbrala v Ljubljani v neki sobi licealnega poslopja ob določenih urah. Pouk je trajal po 6, tudi po 7 ur na dan. Iz vseh mogočih predmetov se je predavalo. Izven učnih ur premišljujoč, bi se li učil za Petra al Pavla, za vse ali za nobenega, bila je glavna polna skrb. Profesor G. je govoril po peti četrt ure vsak dan in skozi celi mesec. Izpraševal je pa le zadnja dva dni, menda p vseučiliškem načinu. V obče rečeno, hotel so nas narediti v teku enega meseca za prave pristne filozofe.

Gospod vodja je bil premeten. Ob priliki je hotel vsakega pridobiti, da se je z njim pogovoril o raznih stvareh. Ako je slutil, da je bil narodnjak, ga je ogovoril slovensko, drugače nemško in še nemško z njim nadaljeval.

Tega je bilo pa tudi treba tem bolj, da so ga znali klasificirati ob sklepu tečaja. Bil sem tistikrat morda še precej indiferenten. Vendar so me priredili za narodnjaka. Ob izpitih zadnja dneva stal sem poleg nemškemu duhu udanega tovariša, kateri me je lepo prosil, naj mu všepetam vsaj parkrat, ako ne bi znal, kar bode vprašan. Zgodilo se je, in všepetaval sem mu res. V izpričevalu je ta dobil vseskozi »sehr gute« a jaz in enaki somišljeniki same »kaum genügend«. A to še ni bilo vse. Lahko si je misliti, da sem postal takoj narodni mučenec. Se tisto leto sem prošil za nadučiteljsko mesto na Gernejko v mesto, katero bi bil tudi dobil, če bi bil upisan pri kaki zeleni vejici. Pri tej kompetenci sem bil od gosp. nadzornika črno opisan.

Pri seji kraj. šolskega sveta so mi bili od nekega takega Nemca dokumenti iz mize ukradeni in sem tako postal žrtva. V zadnje šedenje mi je bilo nekoliko, da je omenjeno službo zopet moj somišljenik dobil, na kateri še danes deluje. Potem sem čakal 22 let, da sem postal nadučitelj.

Pri starostnih dokladah so me prikrajšali za 3 leta, kar mi je zadnja leta še le ministerstvo popravilo, ne dež. šolski svet. Da sem sedanjio nekaj bolj pristopno službo dobil, čakati sem moral nič manj kot 33 let. Druge neugodnosti naj pa zamolčim, ker mislim, da sem že nekaj povedal.

Dandanes se ne gre za nemštvo prot slovenstvu. Sta pa na dnevnem redu liberalizem in klerikalizem, katera moreta provzročiti od gotovih strank še hujše posledice učitelju za celo dobo njegovega službovanja.

Dobri in na mestu so učni tečaji, ako so na pravi podlagi in s pravim namenom uvedeni. Brezvspešni pa so, ako se pretirano zahteva, ako se politika umešava, ako imajo namen, da se potem norčujejo iz plitvih vednosti učiteljev, ki niso nikoli srednje šole obiskovali itd.

Pri vsem tem se je bati, da bodo učni tečaji podili stareje učitelje v pokoj, mlajše pa podili izseljevat se v sosedne dežele, kar bode provzročilo še občutnejše pomanjkanje učiteljev po Kranjski.

Starejše učitelje siliti v tak tečaj, bode pač brez pomena. Za one, ki mislijo služiti

še 3 ali 4 l., bode gotovo preč vržen denar. To-liko v blagovoljni prevdarek.

Hranilnica in posojilnica v Srednji vasi.

Iz Srednje vasi, 28. jan.

Ze več let je bilo v »Gorenjcu« in »Narodu« brati, kako čudno je poslovanje v naši hranilnici. Očitale se nam je, da se skoro redno nepošteno vpisuje, da se redno motimo; pisalo se je, da kapelan Oblak zalezuje hranilne knjižice, da ima hranilnico za svojo malho, da tako ljubi vsak svetni vinar, še bolj pa star goldinar. Vsak je pričakoval, da bodo ljudje po takih poročilih zgubili vsako zaupanje do hranilnice. Občni zbor in letni račun, ki smo ga imeli preteklo nedeljo, je ravno nasprotno dokazal. Hranilnica se je razvila v preteklem poslovnem letu, kakor ni nihče pričakoval. Vložilo se je 85.769,26 kron (s kapitaliz. obresti vred) več kakor vzdignilo. Poprečno je vsak Bohinjec prihranil v preteklem poslovnem letu 20 K. Res se je dalo posojiti 35.525,29 K več, kakor se jih je vrnilo. Pomisliti je pa treba, da se je ta denar porabil za gospodarske in obrtne namene, katere je hranilnica vedno podpirala. Z denarnimi posojili so se napravile nove žage in mlinci, zidale, razširile in oplešale so se hiše, da dobijo tujci stanovanje; postavile so se barake za delavce; nabavila se je vprežna živina za vožnjo, kar vse donaja ljudem najboljnejših obresti. Ko so ljudje videli pri hranilnici pošteno poslovanje in razumevanje sedanjih razmer, so dobili ono popolno zaupanje do hranilnice, ki je pripomoglo do tako krasnega uspeha. Čistega dobička imamo v preteklem letu 2592,69 aron. Mnogo posestnikov se je vpisalo med letom, ki niso potrebovali posojila. Hoteli so biti zraven le iz navdušenja za hranilnico. To je odgovor ljudstva na liberalne napade in polena.

Tudi mali hranilnici Marijinih družb se prav krepko giblje. Mladenci imajo doslej naloženega 2064,49 K, dekleta 2347 K. To se je doseglo v enem letu in štirih mesecih. Vidi se, da je moč organizacije začela vse prešinjati.

Kapelanu je ponudil občinski zbor dve-sto kron nagrade za brezplačno vodstvo in poslovanje, ki je pa nagrado odklonil, ker se ni nikdar vinarja zaslužil z delom pri organizaciji in delajo dohodni brezplačno za koristi ljudstva. Predlagal je, da se iz tega denarja napravi oblika ubogim učencem, kar se je tudi sprejelo.

Na delo!

S Koroškega 28. jan.

Žalostni izid zadnjih deželnozborskih volitev za naše koroške Slovence je tembolj nego prej kdaj obrnil pozornost sosedov on stran Karavan na tužni Korotan; krivda se je predbacivala zdaj temu, zdaj družemu, a iz vse polemike je pa sledil nauk: dela je treba, vse jeremijade, vsa osebna predbacivanja tej ali drugi osebi ne pomagajo Slovincem na Koroškem ničesar. Vsak naj se potruži po svoji zmožnosti in deluje na svojem mestu; pa to bi vendar čisto nič ne koristilo, če bi ne delali po določenem načrtu. Kdo pa je poklikan nam izdelati ta načrt? — kdo drugi kakor naše „Katol. politično društvo“! Čudimo se, da je to vključ propadu pri zadnjih volitvah ostalo tako hladnosrdno; vsak rodoljub si je pri tem propadu gotovo mislil ali bi si vsaj moral misliti ter skleniti: tako ne sme več biti, od pruskega zmaja se ne damo še nakrat požreti temveč bejevat se hočemo do svojega zadnjega zdihljaja. Propad naj nam bo za četek nove dobe, kajpot, katerega se moramo v bodoče držati. Škoda za vsak trenutek, kateri se potrači, namesto da bi se porabil v pozitivno delo! S tem pa ni rečeno, da bi se dosedaj še ničesar ne zgodilo; kakor je že svojočasno »Slovenec« brzojavno poročal, je bil v svrhu organizacije dne 27. nov. 1902 sestanek v Celovcu, kateri sestanek je pa hotel povzročiti nek čuden vihar, katerega pa nas je vendar še Bog obvaroval. Zbrana je bila samo duhovščina, kajti ta je na Koroškem poklicana varovati koroškim Slovincem njihov obstanek; da bi smeli naši drugi rodoljubi, ki stojé v o. kr. službi, javno na dan, to bi bilo zanje pre-nevarno, med tem ko je istim, ki delajo proti cerkvi in proti Avstriji, čeravno imajo prislov o. kr., dovoljeno delati za svoj narod, tudi z najhujšimi sredstvi.

In kaj je hotel navedeni sestanek? Sklenila se je resolucija, po kateri naj vstopi posebno mlajša duhovščina prostovoljno v vrste narode vojske; dalje se je govorilo o zborovanjih, katera naj se morajo v poduk ljudstva prirejevati, ter o spisovanju poučnih spisov. Torej to je bilo tisto „delo za hrbtnost“!

Vsi pa smo pričakovali, da bo v tako velepomembnem času sklicalo naše politično društvo svoj občni zbor (naj bi si bil izvanreden), na katerem bi pri zborovanju dne 27. nov. 1902 sestavljeni odbor mogel stopiti preden s konkretnimi predlogi; gotovo

bi bil letošnji dolgi pust zato jako pripraven. Pa dosedaj iz srede političnega društva ni duha ne sluha!

Torej vzdamite se; ne bo škodovalo, če se zdaj takoj domenimo o skupnem delovanju.

Cerkveni letopis.

Velikost raznih cerkva.

Sv. Peter v Rimu ima notranjega prostora 15160 kvadratnih metrov, sv. Stefana na Dunaju 3175 sv. Stefan v Zagrebu 1680; sledečih 26 kranjskih cerkva ima skupaj toliko prostora na tleh, kakor sama cerkev sv. Petra v Rimu.

Samostanska v Stičini 972 m², ljublj. stolnica 920, frančiškanska 791, šentpeterska 786, šentjakobska 777, nova v Kočevju 732, v Ribnici 704, v Smartnem pri Litiji 612, ljublj. uršulinska 600, zapuščena samostanska pri Kostanjevici 580, v Zagorju 574, St. Vid nad Ljub. 568, Brezje 540, Vrhnika 523, Dobropolje 522, Kranj 518 sv. Peter na Dvoru 510, Boh. Bistrica 487, Stara Loka 480, Velesalo 466, Novo mesto, kapit. 461, Crngrob 450, Trnovo v Lj. 430, Krka 430, Sreca Jezusovega 429, St. Rupert 285. Teh 26 cerkva meri skupaj 15.147, toraj še nekaj metrov manj kot tista v Rimu. Kdor ne verjame, naj gre merit. Pri domačih cerkvah nismo šteli prostora v zakristijah, na korih, in tistih kapelah, ki so le z vrati zvezane z notranjostjo cerkve. Če bi bila cerkev sv. Petra v Rimu polna, pa vendar le tako, da bi še vsi lahko poklekali, šlo bi vanjo 60.000 ljudi. Če bi bili vsi moški, in bi šli vsi k darovanju (ali k „ofru“) trajal bi ta „ofer“ 5—6 ur. Če bi bile same ženske, trajalo pa bi to darovanje od jutraj do večera.

Nekatere druge cerkve:

Gornji grad 890 m², Lesce 435, Žemberk 422, Cirknica 418, Radolice 417, Brusnice 399, Trebenj 395, Smarje 380, Raka 373 St. Jernej 362, frančiškanska v Novem mestu 359, Moravče 355, St. Vid dol. 345, Srednja vas 342, mestna v Luki 330, Vače 316, Sv. Primož 277, Nova Sufa pri Ribnici 260, Metlika 252, Pleterje stara 250, uršulinska v Luki 250, St. Jurij pod Kumom 246, sv. Florijana v Lj. 240 Slinovec 236, sv. Križ pri Lit. 233 Skocijan pri Mokronogu 228, Bučka 220, Dole 218 Križanke 196, Horjul 191, Sij Lambert 185, Dobovec 177, Svibenj 145, Polénik 138.

Dnevne novice.

V Ljubljani 29. januarja

Trojni jubilej sv. očeta. Letos praznuje sv. oče 60-letnico svojega škofovanja, 50-letnico kardinalstva in 25 letnico papeževanja. Vesti, da praznuje tudi 70 letnico odkar je duhovnik, niso resnične, ker je bil sv. oče v mašnika posvečen l. 1837, torej ne praznuje še 70-letnice svojega duhovniškega delovanja.

Protestantovski agitatorji razširjajo brošuro: »Zakaj prepovedujejo duhovniki brati sveto pismo?« Prodaja jo znani Chráska. V tej brošuri protestantovski pisatelj ljudem prigovarja, naj nikar ne boro »Zgodbe svetega pisma«, katere izdaja »Družba sv. Mohorja«, marveč samo protestantovsko izdajo, češ, to izdajo »sta ure dila dva katoličana«! Kdo sta ta dva »katoličana«, pa gospod Chráska neče povedati. V teh brošurah se vedno naglašajo: Berite sami sveto pismo in ne dajte si ga od nobenega drugega razlagati, posebno od katoliške cerkve ne! — Pri tem pa gospod Chráska vedno usiljuje svojo lastno prisiljeno razlago.

Osebnosti. Koncipista dežel. vlade kranjske gosp. Ivan Vrtačnik in dr. Friderik Lukan sta imenovana okr. komisarjema, konceptni praktikant gosp. dr. Friderik Sima je imenovan koncipistom dež. vlade.

Promocija. Odvetniški kandidat Franc Frlan, iz Poljan na Gorenjskem, sedaj pravni praktikant pri graškem dež. sodišču, bode 31. t. m. promoviran na graškem vseučilišču doktorjem prava.

Iz celovške škofije. V bolnišnici usmiljenih bratov v St. Vidu je umrl gosp. K. Matla kiewicz, vpokojeni duhovnik, star 52 let. Porodil se je v Saibusu v Galiciji. — Kapucin o. Angelik Esenko je prestavljen iz Švanherga v Volšberg. — Zupnik M. Zerja v Labudu bo stopil v pokoj. Tamošnji obč. zastop ga je povodom 25letnega pastirovanja v fari imenoval častnim občanom.

Za pomožnega učitelja na celovškem učiteljskem je imenovan vpokojeni šolski

voditelj M. Artnak. Ta mož mora namesto nadzornika Prešerna učiti tudi slovenščino. Znano nam pa je, da Artnak zna prav slabo slovensko. Kako naj torej poučuje fante v slovenščini? G. Palla je s tem zopet pokazal pravo svojo »ljubezen« do slovenščine!

Umrli je v Gradcu glavni urednik »Tagesspost« Karl pl. Raab. Rojen je bil leta 1849 v Mokronogu na Kranjskem.

Učiteljska vest. Gospodična Marija Komac, učiteljica v Rihembergu, je sprejeta za učiteljico v Corte d'Isola pri Piranu v Istri.

Koroško šolstvo. Iz Celovca, 28. jan. Na šoli v Pokrčah je razpisano mesto šolskega voditelja do dne 7. febr. — V stalni pokoj je stopil nadučitelj S. Perne v Pokrčah. — Na šoli v Kazazah podučuje kot učitelj tamošnji župnik Jurij Trunk. — Na šoli v Grebinju je razpisano mesto učitelja do dne 18. febr. Slovenščine v razpisu ne zahtevajo. — Dež. šolski svet je pomaknil 11 učiteljev iz drugega v prvi, in 18 učiteljev iz tretjega v drugi plačilni razred. Po stanju od dne 1. jan. je 136 učiteljev in učiteljic v prvem, 204 v drugem, 340 v tretjem plačilnem razredu. Provizorično je nastavljenih 155 učiteljev. Vseh učiteljev in učiteljic vkup je 865. — Na šoli v Poračah se je ustanovilo četrto, na šoli v Glinjah drugo učiteljsko mesto.

Železnica iz Lesca na Bled. Veleposestnik g. Tomaž Pavšler v Kranju je dobil dovoljenje za tehnične predpriprave ozkotirne električne železnice od železniške postaje Lesce na Bled.

Shod priredi politično društvo »Edinost« pri sv. Mariji Magdaleni Zgornji prihodno nedeljo.

Koroške železnice so vkup dolge 504 km. Vse avstr. železnice štejejo (konc. l. 1901) 19.562 km.

Umor v gozdu. V »Slovenca« smo že sporočili pred kratkim o ubojstvu neke žene v Poljanah v Istri. Dobili smo zdaj od tam natančno poročilo. Dne 9. t. m. zjutraj odpravila se je M. Lade, po domače »Sepa« v gozd po drva. Ko je prišla na cesto, ki pelje preko Uške, skoči k njej neki človek ter jo začne tolči. A ona je vpila: »Majko moja, majko moja, Pištola ne ubijajte me!« Po bližnjih gričih so bili ljudje, kateri so pobirali drva in slišali. Kmalu se je raznesel glas po Poljanah: »Pištola je Sepu ubil.« Nekateri so se odpravili jo iskat. In res v kratkem so našli njen robec in oprto za vezanje drv. Oprte so bile pokrite z listjem in blizu prepada. Precej se je začelo sumiti, da je bila žena v prepad vržena. A ker je bil že mrak, se ni nobeden spustil v prepad. Med tem so stvar naznanili na žandarmerijo v Ljovran. Zvečer pride žandarmerija in aretirajo dotičnega, na katerega je pal sum. Imenuje se Andrej Lade, po domače Pištola. On je namreč moral plačati imenovani ženski 100 gl. za nezakonskega otroka. Žandarmerija ga je peljala v gozd. Tam se je iskalo in iskalo, a le nič našlo. Drugi dan so jo našli med skalami, kjer je bila vsa sključena v vrečo zavita in z debelim kamenjem popolnoma pokrita. On je tajil in se držal popolnoma hladnokrvno. Ali ne koristi mu, ker vsi dokazi proti njemu govorijo. Bil je drugače mirnega obnašanja, po mišljenju italijanske stranke.

Prijazno vreme v Istri. Prijatelj od istrske obali nam piše: Izredno lepo in gorko vreme imamo. Včeraj je bilo okoli poldne zunaj na solcu +24° R, danes 28. jan. ko Vam to pišem, okoli 11 ure, +21° R. Pa recite, da ni prava spomlad! Skoraj se mi preveč gorko zdi za ta čas.

Iz Vevč. V nedeljo dne 1. februarja ob pol 4 uri popoldne se vrši občni zbor strokovnega in podpornega društva papirnih delavcev v društvenem domu v Slapah.

Razstava živil in kuharske umetnosti v Gentu bo letos od 12. do 31. marca. Razstavljeni bodo izdelki iz pekarskega, sladkorniškega, kuharskega, mlekarstva, konzerve, žito, vrtnarski izdelki, pivovarstvo, mineralne vode, žganje, mesarstvo, ribe itd. kakor tudi najrazličnejše gospodarske in kuhinjske priprave. Kdor se želi udeležiti razstave, se naj obrne do avstrijskega zastopnika te razstave Artur Gobiet, Praga-Karlin.

Odklonjena denarna pošiljatev. Okr. boln. blagajna v St. Vidu na Gor. Stajerskem plača občanom za vsako priglasitev in odglasitev članov en vinar odkodnine. Neka občina pa je v zadnji polovici leta poslala le šest takih priglasil, vled česar jej je poslala blagajna le šest vinarjev.

Ker pa je poštni sel zahteval 10 v. dostavnine, je župan dotične občine poslal »honorar« z zahvalo nazaj.

Koroške novice. 30letna posestnica M. Woschitz v Medborovnici si je prerezala vrat in takoj umrla. Zapustila je dva otroka. — Na Čajni je pogorela žaga posestnika Bl. Komarja. Škode je 4000 K. — Blizu Glodnice v Krški dolini je zmrazil 55letni bajtar F. M. dest. Vzrok: žganje. Nalez se ga je preveč in zavoljo tega obležal na cesti, kjer so ga pozneje našli mrtvega. — Blizu Trga je prišel dne 21. jan. 40letni laški delavec J. Domini pod sani, ki so ga stlačile tako, da je na mestu obležal mrtve. Zapustil je vdovo s 3 otroci.

Novo pošto dobijo dne 1. svečana v Ledenicah na Koroškem. Obsedala bo ves poštni promet. Zvezana bo s pošto v Rožku. Vodi jo bo posestnik Josip Arneje.

Janex Brank, učenec V. razreda na c. kr. cesarja Franca Jožefa državni gimnaziji v Kranju, je umrl 26. t. m. v svoji rojstni hiši v Repnjah, v vodiški župniji, in sicer za jetiko. Pogreba, ki se je vršil 28. t. m. ob 4. uri popoldne, se je udeležila s svojim razrednikom deputacija sošolcev, ki so položili cvetlični venec na krsto svojemu dragemu tovarišu. Pokojnik je bil nadarjen, skromen in marljiv, da zgleden dijak. Kranjska gimnazija in domača hiša po pravici žalujeta za njim.

Otrok se je zadušil. V soboto zvečer je v Gorici zakurila z ogljem na ognjišču starka po imenu Helena Križ, neke na Kočevskem doma. Oglje je omamilo najprvo dečka, ki je stal poleg starke (sin njene hčerke), da je padel, na to pa se je onesvestila tudi starka. Gospodar je čutil, ko je šel v klet po vino, nsko vzdihanje, ter skočil v sobo, kjer je našel staro onesveščeno, otroka pa mrtvega.

Vojaški nabori na Koroškem se vršijo letos po sledečnem redu: Meseca marca, dne 2. Prevalje, 3. Pliberk, 4. in 5. Velikovec, 6. Dobriavos, 7. Železna Kapla, 9, 10, 11. in 12. Beljak, 13. Podkloster, 14. Trbiž, 16. Paternion, 17. in 18. Krka, 20. in 21. Breže, 23, 24. in 26. St. Vid, 27. in 28. Borovlje, 30. in 31. ter 1. aprila Celovec (okolica). Meseca aprila: 2. 3. in 4. Trg, 6. Celovec (mesto), 7. in 8. Volšberg, 14. St. Lenart, 15. in 16. St. Pavel, 18. Kotiče, 20. in 21. Smohor, 23. Sovodje, 24. Milštata, 25. Spital, 27. Zg. Bela, 29. Grajfenburg, 30. Kot.

Nagla smrt. Poroča se nam iz Celovca: V Beljaku je zaporedoma dohitela tri osebe nagla smrt. Dne 24. jan. je umrl učitelj Jan. Paikert, zadela ga je srčna kap. Isti dan zvečer je nagloma umrl trgovec Fr. Klein. Po noči istega dne je zadela kap načelnika južne postaje v Beljaku, g. I. v. pl. Metzericha. Popoldne je bil še na sprehodu, zvečer v veseli družbi prijateljev.

Iz Celovca, dne 28. jan.: Kuhanica A. Hamersal, katero je, kakor se Vam je sporočilo, ustrelil učenec I. Gaggl v prsi, je dne 26. t. m. umrla v bolnišnici. Hamersal je bila stara 20 let in je bila doma z Radiš. — Sinoči je umrl tu bivši trgovec A. Dolar, star 68 let. — Nemško društvo sv. Jožefa je dobilo od ministerstva dovoljenje, da sme otvoriti v Celovcu v Volšberku svojo lastno bukvarno. Radi tega hudo javkanje v liberalnem taboru. — Vrbško jezero je popolnoma zamrznilo in za drsalce je tam kaj prijetno. Obisk je velikanski. Iz Celovca se more drsati prav do Vrbe, to je 22 kilometrov daleč. Mraz je precej ponehal.

V Celovcu je bilo minulo leto rojenih 887, mrtvorojenih 27, nezakonskih otrok 540; porok je bilo 173, neveljavni mešani zakoni 4; umrlo je 606 odraslih in 288 otrok; samomorov je bilo 5; odpadlo jih je od katoliške cerkve 24.

173 milijonov kron sežganih. Dne 16. t. m. so pri avstro-ogrski banki sežgali papirnatega denarja v znesku 173 milijonov kron. Toliče množine denarja doslej naenkrat še niso zažgali. Sežgani so bili bankovci goldinarske veljave.

Umrli je na Grmu vdova posestnikova gospa Klodila Smola, rojena Skrem.

Iz Amerike. Novo slovensko cerkev v zgradbi v La Salle. — V rudniku ubil se je v Ey Mnn. Slovenec Rudolf Stelcick, doma iz Vinice na Dolenjskem. — Gostilničarja zabolé. V Eveleth je neki Slovenec zabolé z nožem v trebuh gostilničarja Mat. Turka. Imena storilčevega ni mogoče poizvedeti. Rana Turkova ni smrtna. — Nova slovenska cerkev. Načrti za novo slovensko cerkev v La Salle se izdelujejo. Stala bo cerkev 7000 dolarjev. — Slovenka izginila. Dne 17. dec 1902 je došla v Čikago 22letna Ana Grigar, ki ima dva brata, Antona in Miho, v slovenski župniji sv. Lovrenca. Namenjena je bila k bratu, a po pomoti se je odpeljala do Čikage v spremstvu dveh drugih deklet, na-

menjenih v Milwaukee. V Čikagi se naenkrat zgubi na kolodvoru in od tedaj ni nič slišati o nji. Brata se bojita, da se ji ni kaj hudega pripetilo. — Umrli je v Clevelandu Janez Rant doma iz Sela pri Skofji Loki.

Ljubljanske novice.

Velika veselica železničarjev. Za veseličo železničarjev, ki bo prihodnjo soboto na starem strelišču, je po Ljubljani mnogo zanimanja. Odbor se trudi, da bo občinstvo popolnoma zadovoljilo. Kdor le more, naj torej prihodnjo soboto zvečer pohiti na staro strelišče, kjer se bo ob zvokih vojaške godbe in drugih zanimivih prireditvah razvila živahna zabava. Začetek veselice je ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin.

Slavnost ženskega oddelka „Slov. kršč. socialne zveze“. V proslavo obletnice ustanovitve ženskega oddelka „Slov. kršč. soc. zveze“ bo prihodnjo nedeljo dne 1. februarja lepa slavnost. Ob 7. uri zjutraj bo v Križevski cerkvi sv. maša s cerkvenim govorom g. dr. I. Janežiča in skupnim obhajilom društvenic. Zvečer ob 6. uri bo v veliki dvorani »Kat. Doma« rodbinski večer z raznovrstnim zanimivim vpredom. Posebno omenjamo nastop pevskega zbora. — Vstopnina za članice prosta, nečlani plačajo 20 vinarjev. K obilni udeležbi vabi vse somišljenike odbor ženskega oddelka »Slovenske krščanske soc. zveze«.

Za možem v smrt. Včeraj so pokopali asistenta mestne hranilnice gosp. Evgena Sušnika. Danes je umrla njegova soproga gospa Nežika Sušnik. Oba sta imela jetiko. Zapuščata tri otročiče.

„Glasbena Matica“. Izredna skušnja za moski zbor je v petek, 30. januarja, ob osmi uri. Ker je za prihodnji koncert velika naloga odločena moskemu zboru, naj bi se vsi gospodje pevci potrudili redno prihajati k skušnjam.

Ljubljansko vojaštvo alarmirano. Ljubljansko vojaštvo je bilo danes zjutraj za poskušnjo alarmirano, kar je seveda dalo ljudem povoda, da so govorili, da bo vojska.

Vsled starosti. Urban Oliša, 70 let star, delavec iz Preserja, postal se je včeraj popoldne v bolnico. V mestu se je vsled slabosti zgrudil na tla in je umrl, predno so ga pripeljali z rešilnim vozom v bolnico.

Skladišče za pivo gradi puntigamska pivovarna v Šiški.

Zanimivo stavbino delo. Dela za novo Bernatovičovo prodajalno izvršuje domača zidarska tvrdka g. Valentin Accetto. Občinstvo občuduje spretno izvršena dela. Prostor, kjer je bila prej kavarna »Merkure«, je ves podrt, istotako prvo nadstropje. Pod ostala dva nadstropja so uzidali velikanske traverze, nad katerimi sedaj slonita drugo in tretje nadstropje, dočim je prostor pod njima sedaj popolnoma prost in se porabi za uredbo moderne prodajalne. Ta težavna dela so izvršena jako hitro in brez vsake nesreče, tako, da je tvrdka Accetto lahko ponosna na lepo izvršitev tega težavnega dela.

Književnost in umetnost.

*** Kartel lirčnih pesnikov** se je ustanovil na Nemškem. Pesniki, ki so v kartelu, dajo založnikom svoje pesmi le, ako jim plačajo 50 vinarjev od vrste. V kartelu je 70 pesnikov, med njimi Bierbaum, Wildenbruch, Liliencron.

*** 22 novih hrvatskih dram.** Uprava hrvaškega gledališča je razpisala natečaj za izvršne hrvatske drame. Doslej je dobila 22 novih hrvatskih dram.

*** „Zlata Praha“** je 16. jan. t. l. dosegla tisočo svojo številko. Slavnostna številka kaže napredek v tehniki urejevanja in ilustracij z različnimi zgledi. Zanimivi so portreti vseh sodelavcev.

*** Maksim Gorkij** prihaja do veljave na nemških gledališčih. Njegovi »Meščani« in »Na dnu« so se že večkrat igrali. O zadnji igri je pred kratkim »Dom in Svet« prinesel poročilo, iz katerega je razvidna njena vsebina.

*** Jubilej prof. Legerja** na pariškem vseučilišču so vsi slovanski listi z veseljem pozdravili. Ta stolica je bila ustanovljena že l. 1840. In prvi profesor slavistike v Parizu je bil slavni Poljak Mickiewicz. Leger je njegov tretji naslednik.

*** Ostanke J. Kollárja**, pesnika »Slavy dcere« bodo prenesli z Dunaja v Prago. Mestna občina je sklenila, da bo poravnala vse stroške za prenešenje. Unukinji Kollárjevi, gdni Ludmila in Frida Schellenbergovi v Weimarju sta že privolili v to, in kmalu bo ležal Kollár poleg Safarka, kamor preneso tudi Palackega iz Lobkovic.

*** »Servus Březina!«** Ta Schönererjev vsklik v zbornici zdaj odmeva na Dunaju po vseh voglih. Tudi tenorist dvorne opere Schrödter si ga je pri predstavi »Prodane neveste« dovolil. Češki listi so zaradi tega jako razburjeni, in Schrödter popravlja

zdej, da ni rekel: »Servus, Březina!« ampak le namestu »Vaelav Krušina« si je dovolil izpremembo »Vaelav Březina«.

*** Češki godol.** Jaroslav Kocian z velikanskim uspehom koncertira v Ameriki — Jan Kubelik je v Peterburgu dobil red svete Ane.

*** Nakup slik.** Koroško zgodovinsko društvo v Celovcu je nakupilo dve veliki sliki znanega koroškega slikarja M. Pernhart-a za svojo zbirko v Celovcu. Sliki predstavljata panoramo s v. Višarij. Bili sta lastnina pok. nadinženerja Jugovica na Dunaju. Pernhart je bil rodom koroški Slovenec.

*** V Slanem na Češkem** so slovesno praznovali stoletnico rojstva češkega pisatelja in rodoljuba Vinařického.

*** Slovansko-češki brzojavni biró** bo kmalu ustanovljen. Doslej so nabrali zanj že 10282 K. Več denarnih zavodov je danes večje svote. Namen mu je slovanskemu časopisju podajati točne informacije.

Izpred sodišča.

Impred deželnega sodišča.

Stara navada žel. srajca. 59 let stari Janez Miklavčič, zaradi hudo delstva ropa, tatvine in drugih kaznivih dejanj že večkrat kaznovan, je med nekim prepirom dne 7. t. m. v Kavčičevi gostilni v Cestah pri Logatcu vzel z mize bankovec za 50 kron, ga urno spravil v žep in takoj iz sobe zginil. Obdolženec sam priznava dejanje, le pripomni, da je tatvino v pijanosti izvršil. Sodni dvor mu je priznal za kazen 14 mesecev težke, z enim postom in trdim ležiščem poostrene ječe. — Iz nenačeni žepni tat. Čevljarški pomočnik, 19 let stari Nace Furlan iz Komna, poskušal je svojo srečo na šentpeterski postaji dne 2. januarja t. l. s pregledovanjem tujih žepov. Tako se je približal tudi Frančišku Ludeviku, ko je ta ravno nameravala stopiti na vlak. Čutila je, da jej nekdo po žepu brska. Zapazila je, ko je Naceta Furlana roka smuknila iz njenega žepa, v katerem je imela denarnico z vsebino 10 kron in dva vozna listka, vredna 7 K 10 h. Ko se je storilec zasačenega čutil, jel je prositi Frančiško Ludevika, naj o tem molči, kar pa ni hotela storiti. Nace Furlan je imel zaradi storjenih tatvin že velike sitnosti s sodnijo, zato jo je pa tudi sedaj dobro skupil, kajti priznanih mu je bilo sedem mesecev težke ječe, sodišče je tudi ob enem izreкло, da se po prestani kazni postavi pod policijsko nadzorstvo. — Ne poštena dninar. Dne 15. decembra m. l. sta delavca Fr. Smuk z Gline in France Pandur v mestnem logu sejala pesek na mreži, katera je bila last Vladimirja Novaka. Po skupnem dogovoru sta pa mrežo in kramp vzela in prodala, denar pa po grlu pognala. Smuk se izgovarja na Pandurja, kateri je med tem časom neznan kam pobegnil, češ, da mu je ta rekel, da so mreže in kramp njegova last in da je on to verjel, ker je bil takrat pijan. Orožniku je pa naravnost priznal tatvino in še pripomnil, da je dobro vedel, da je Pandur nepošten. Dobil je šest tednov težke ječe. — V Ameriko so jo hoteli popihati, ne da bi zadostili vojaški dolžnosti, a so bili prej zasačeni na kolodvoru, Jakob Ključar, 19 let stari posest. sin v Zirovnicah. Obsojen je bil na 14 dni strogega zapora in na 10 K denarne globe. Nace Blatnik, 19 let stari posest. sin, doma v Hrnjah, je pri aretovanju redarju povedal napadno ime in se mu izkazal za Naceta Tekavčiča, kar on sam priznava; obsojen je bil ravno tako kakor prvi na 14 dni strogega zapora in na 10 K denarne globe. Jakob Meden, posest. sin iz Cerknice, se je hotel kakor prva dva tudi utihotapiti v Ameriko, zato bo pa sedel 10 dni in bo plačal 10 K globe.

Izrečani porotniki. Pri o. kr. deželni sodniški predsedništvu v Ljubljani so bili 26. januarja t. l. izrečani za ob ravnavce, katere se 2. marca t. l. pričnejo, nastopni porotniki: Adamič Janez, hišni posestnik v Kamniku (Sutna); Bulovec Janez, trgovec v Radoljici; Čuden Franc, urar in posestnik v Ljubljani; Chautta Jožef, posestnik v Landolu (Senožeče); Dietrich Ludvik, trgovec in posestnik v Postojni; Dimšar Janez, posestnik in lesni trgovec v Železnikih; Dimšar Franc, trgovec v Časnjicah (Skofaloka); Drinovec Rudolf, zasebnik v Kranju; Dolenc Franc, posestnik in uradnik v Planini; Engelsberger Janez, posestnik in trgovec v Trzinu; Fajdiga Jožef, lesni trgovec v Kamniku (Zaporce); Golob Valentin, trgovec v Ljubljani; Gruden Janez, posest. v Jelčin vrhu (Idrija); Jeglič Anton, mesar in posestnik v Trzinu; Jalen Janez, gostilničar in trgovec v Selu (Radoljica); Jarc Franc, posestnik v Medvodah; Kauschgg Karol, zasebnik v Ljubljani; Kavčič Edmund, trgovec in posestnik v Ljubljani; Kollmann Robert, trgovec in posestnik v Ljubljani; Košmelj Franc, posestnik in mesar v Železnikih; Krašovic Jurij, trgovec v Savi (Kranjska gora); Kunstel Jožef, lesni trgovec in posestnik na Vrhniki; Lavrenčič Alojzij, trgovec v Ljubljani; Lenassi Janez, trgovec

in posestnik v Planini; Mali Janez, trgovec v Skofljoki; Pleweis Jožef, posestnik v Ljubljani; Predovič Euja, trgovec, gostilničar in posestnik v Ljubljani; Preskar Anton, krojač in posestnik v Ljubljani; Pikel Gregor, trgovec in posestnik v Postojni; Peternei Jakob, trgovec, gostilničar in posestnik v Zagorici (Radoljica); Rovan Andrej, trgovec in gostilničar v Celu (Vipava); Slibar Franc, trgovec v Selo (Skofaloka); Stražisar Anton, posestnik na Rakeku; Seršen Matevž, posestnik v Skarčeni; Stare Feliks, posest. v Kolovcu (Brdo); Wilfan Vinko, pek v Trzinu. Nadomestni porotniki: Drganec Albert, brivec v Ljubljani; Koman Jožef, gostilničar v Ljubljani; Požlep Anton, prodajalec kuriva in posestnik v Ljubljani; Schmelzer Bertram, stolar in posestnik v Ljubljani; Toman Feliks, kamnosek in posestnik v Ljubljani; Velkoverh Pavl. molar in posestnik v Ljubljani; Wider Janez, vrtnar in posestnik v Ljubljani; Zirkelbach Henrik, posestnik v Ljubljani; Žužek Karol, pek in posestnik v Ljubljani.

Celovška porota. Za predsednike pri prvem letošnjem porotnem zasedanju v Celovcu meseca marca so določeni: predsednik R. Uleppitsch pl. Krainfels, namest. dr. Oiw. Heis in svetovalec O. pl. Fladung in J. Brunar.

Suroveš. Pred deželnim sodiščem v Celovcu je stal dne 15. t. m. 33 letni dninar Jan. Schratter iz Rut, ki je dne 9. nov. m. l. hudo pretepel nekega fanta, dne 14. nov. pa napadel g. J. Križaja, očeta g. župnika na Vratih, ga vrgel na tla in težko poškodoval. Sodišče mu je prisodilo 4 leta težke ječe.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Tisoč centov premoga podari premogovna komisija v Krakovu mestnim revežem. — Iz Galicije se izseljujejo zopet mnogostevilne rodbine na Prusko in v Ameriko. — Aretirali so v Przemylu defraudanta M. Frieda zaradi malverzacij pri zastavni banki in pri društvu za fabrikacijo sodovice. — Proti Perosiju so se uprli pevci v sikstinski kapeli. Perosi je naslednik odstopivšega Mustafa. Pevci so nevoljni, ker hoče Perosi zmanjšati njih število ter uvesti nove moči. — Otrokom odrezala glave. Iz Odeburga se poroča: Ko so se včeraj vrnili otroci kmetovalca Huberja iz šole domov, videli so pred hišo na dveh kolih nasajeni glavi mlajše sestre in brata. Otroci so pričeli upiti. Prihiti so ljudje in udrl v hišo, kjer so našli ženo Huber s prerezanim vratom. Pod posteljo sta ležali trupli dveh otrok, katerim je mati v blaznosti odrezala glavi. — Nov zdravilni serum proti pljučnemu vnetju je izumil prof. Cizzolli v Boloniji. — Smrt kneza Stollberga. O smrti mladega kneza Stollberga, katerega so našli mrtvega na grajskem vrtu, se poroča, da se je sam ustrelil radi žalosti, ker mu je umrl oče. Oče in sin bodeta imela skupni pogreb. — Vlak je padel z mosta na Smolenski železnici. 20 voz tovornega vlaka je popolnoma razbitih. — Dva ruska dijaka sta bila aretirana, ker sta hvalila napadalca na ministra Sipjagina. — Stavka krojačev na Dunaju je ponehala pri 26 konfekcijskih, ki so sprejeli novi tarif. — Dr. Gessmann obolel je na nevarni bolezni v usesu. Ostati mora v postelji. — Boj jetiki. Amerikanski bogataš Rockefeller namerava razpisati nagrado sedmih milijonov dolarjev za tistega zdravnika, ki iznajde vapošno zdravilo proti jetiki. — Zastupljeni jetniki. V Maryboru na Irskem je nakrat obolelo 200 jetnikov. Kuhar je nevedoma pridjal jedi trup. Pet kaznjencev je umrlo. — Nevesto odpeljal. V občini Palota pri Nagyvaradu na Ogrskem se je poročil posestnik Teodor Peraka z nekim 17 letnim dekletom. Drugi dan mu je mlado ženo odpeljal njegov brat Nihée ne ve, kam je krenil mladi parček. — Nesreča na železnici. Pri Gravidu v Ameriki je ekspresni vlak, ki je vozil v Baltimore, zadel v lokalni vlak. Vozovi lokalnega vlaka so se vneli. 24 potnikov je umrlih. — Zopet defraudacija na pošti. 30 letni poštni uradnik Hesky v Paya je defraudiral 50.000 K eraričnega denarja in pobegnil.

Koliko vodne moči imajo Alpe?

Francoski inženir Tavernier je izdal knjigo »Les forces hydrauliques des Alpes en France, en Italie et en Suisse«, v kateri preiskuje vodne moči, ki hitijo vsak dan z višine v doline, in njih doseganje uporabo. On ceni vodno moč francoskih Alp na več kot 4 milijone konjskih sil, za italijanske in avstrijske pa 2 milijona konjskih sil. Celotno vodno moč v Alpah ceni na 13 milijonov konjskih sil. Najbolje jih izkorišča Francija, in sicer v prvi vrsti za elektrokemične namene. Šeica ima skoro v vsaki vasi električno razsvetljavo, v zgornji Italiji se zdaj pripravljajo, da bolje porabijo prirodne sile alpeke za in-

dustrijo. V Avstriji se v tem oziru še ni mnogo storilo. Velika industrija pa preži na prirodne zaklade, da si iz njih zagotovi velike dohodka.

Prvi slučaj v habsburški rodbini je odredba, s katero je naš cesar kaznoval princezino Lujizo in ji odvzel vse pravice. Ako bi princezinja Lujiza prišla na avstrijska tla, bi bila izgnana. — Z druge strani se poroča, da ima toskanski dvor neko hišno postavbo, vsled katere bo princezinja kljub izbacenju z avstrijskega dvora imela lahko naslov velike vojvodinje toskanske.

Nova cerkev v Pragi. V sedmem okraju praškega mesta je do 30.000 ljudi brez cerkve. Osnovano se je društvo za zidanje cerkve, katero ima že 7 častnih, 43 ustanovnih, 12 delavnih in 229 podpornih članov. Doslej ima 50.000 kron premoženja.

Potujoče ljudske knjižnice je uvedla po amerikanskem izgledu Italija. Ko občinstvo en del kajig prebere, odpošljejo se te knjige v drug kraj, odkoder pridejo zopet druge knjige. Vse poslovanje vodi centrala. Primerna tozadevna organizacija bi bila umestna n. pr. tudi pri naših izobraževalnih društvih, posebno pa bi bilo potrebno na ta način ustanoviti ljudske knjižnice za pokrajinske Slovence.

Knežja plača za — brezdelje. Amerikanski risarjev karikatur se vse stranke jako boje. Pri zadnjem volivnem boju za predsedstvo ameriških združenih držav, je dobil nek slaven risar karikatur ponudbo, da dobi 100.000 mark, ako pet mesecev pravi nič ne riše. Sikar je to ponudbo odklonil.

Katoliško časopisje na Bavarskem je čudovito razširjeno. Pregarjanje kulturnega boja je prisililo katoličane, da so ustanovili mnogo listov. Zdej ima že vsak svoje katoliške liste, in marsikje se liberalnega sploh ne dobi. V Regensburgu, ki ima 42.000 prebivalcev, izhajajo trije katoliški dnevnik, med njimi »Anzeiger« dvakrat na dan, liberalni pa samo eden. Naročniki nič ne vprašujejo, kdo list izdaje, ampak samo ali je katoliški. Zgodi se vsaj, da menja list urednika in smer. Ljudje niso odvisni od lista, in naroče takoj drugega, ki jim ugaja.

Zakaj Déak ni postal prostožidar? Prišla je deputacija prostožidarjev k Déaku vabiti ga, naj pristopi v njihovo družbo. Déak je odgovoril: »Gospodje! Odgovoriti vam hočem odkrito. Pošteni ljudje ne skrivajo svojega dela, svojih načel in namenov. Ja ne morem umeti vašega skrivanja. Kadastopi vaša družba odkrito pred javnost in se prepričam o njeni koristi, tedaj pristopim tudi jaz k vam. Prej ne morem.« Deputacija je šla in Déak je imel odlej mir pred prostožidariji.

Nov velik nemški časnik. Po namigu cesarja Viljema se bo v Berlinu ustanovil konzorcij za izdavanje novega lista, ki bo glavno vladno glasilo. Knez Fuerstenburg, bogati sorodnik cesarjev, je glava vsemu podjetju. Novi časopis bo zasnovan nekoliko po vzoru londonske »Times«.

Dom za žene pijancev. Iz Kansas City v Ameriki poročajo: Carrie Nation, svetovno znana protialkoholka, je tukaj sklenila pogodbo za veliko hišo v tujakšnjem mestu. Hiša bo prirejena za bivanje zapuščenih žen pijancev. Potrošila bo še več tisoč dolarjev v izboljšanje hiše ter jo uredila pripravno v ta namen. Denar za to nabrala je ob času svojega potovanja po vseh državih.

Gališko Plzensko. Slavno plzensko pivo dobi kmalu nevarnega konkurenta. V gališkem Pilznu se je namreč sestavil odbor, ki hoče zgraditi akcijsko pivovarno. Imeli bomo kmalu — gališko plzensko.

Krakov zmrzuje. V Krakovu rabijo na dan za kurjavo po 45—50 vagonov premoga. Večji lastniki premoga so imeli posvetovanje, kako bi se Krakov hitreje preskrboval s kurjavo.

Nov škandal na Ogrskem. V Sobotiški bolnišnici Marije Valerije so razkrili grozne reči. Primarij bolnišnice neki dr. Wilhelm, zdravnik Schnier in več drugih oseb iz uprave so si prilastili nepostavno honorarje ter drli bolnike na razne načine. Zahtevali so takso celo od brezplačnikov. Vrh tega so uganjali v zdravniških prostorih ognjusne orgije, skrunili so mlade usmiljenke iz bolnice, pretepali bolnike in se vlačili pijani po prostorih; zanemarjali so bolnike in kradli iz bolniške blagajne, sploh uganjali so stvari, ki se ne dajo popisati. Ti lepi tički so zdaj v preiskavi.

Kako Irci zborujejo. Angleška vlada je prepovedala Ircem vsako javno zborovanje. Na novega leta dan pa so si prebivalci v Moniva vkljub strogi prepovedi privoščili dva shoda. Policiji se je namreč naznanilo, da se vrši par milj od mesta shod. Vseh 120 policajev je zasedlo bicikle in vozove ter so drvili shod razgnat. Zborovalci pa so bili na to pripravljeni ter so imeli vsi konje seboj. Ko so se policaji približali, poskakali so na konje ter zbežali čez hribe, koder jim niso mogli zasledovalci slediti na kolesih, niti na vozovih, temuž so morali sopihati peš. Med tem časom so zborovalci onstran hriba nadaljevali shod; a ko je po-

icija po večurni brezuspešni gonji se vrila v mesto, je zvedela žalostno vest, da je med tem časom v mestu vršil glavni hod.

Tiskovna svoboda na Madžar
kem. Nedavno je bil slovaški urednik Vasek obsojen na trimesečni zapor, ker je hujskal proti Madžarom. Zdaj imajo zopet dve tiskovni pravdi naperjeni proti Slovacom. Brata Markovičeva in župnik Čulík so toženi, ker so ponatili neki stari članek, v katerem se pozivljajo Slovaki k narodnemu delu proti nasilstvu madžarizacije.

Tekmovanje izumiteljev. Profesor pseudonim v Strassburgu naznanja, da je izšel način, po katerem se enostavneje in ceneje brezčisto brzojavlja, nego pa po Marconijevem sistemu.

Sreča v nesreči nadvojvode Karola. Najstarejši sin nadvojvode Otona, nadvojvoda Karol, bi se bil že dni skoro strahovito ponesrečil. Nadvojvoda Karol, ki se sedaj v jezuitskem zavodu v Kalkeburgu o katerem se govori, da bo za nadvojvodo Frantom Ferdinandom avstrijski prestolonaslednik, se je peljal predvčerajšnjim v ružbi grofa Wallissa z Dunaja nazaj v zapod. Meji potom sta se splašila konja in blitoma dirjala z dvorno kočijo po nekem lancu. Kočija se je zaletela v neko ograjo tako silo, da se je zlomila in nadvojvoda, grof Wallis in kočijaž so zleteli visoko po zraku v sneg. Konji so zdivjali naprej. Nadvojvodi in grofu Wallisu se ni nič zgodilo, kočijaž je pa dobil notranje poškodbe.

Vzhodnočeška razstava v Pardubicah. Zanimanje za to razstavo tako raste, da je razstaveni odbor sklenil jo razširiti. V Pragi se pripravlja pomladna gospodarska razstava.

Zobozdravnika za konje imajo v Londonu. Popravlja je že mnogo dragocenim konjem zobe. Za svoje delo računa ta zobozdravnik angleškim kavalirjem za enega konja 20 do 500 mark. Gnjile zobe konj popolni z aluminijem, amalgamom in zlatom.

Žrtva svojega poklica. Usmiljenka lezija Hovač je stregla v reški bolnici bolelim na tifusu. Sedaj je dobila sama tifus in je umrla.

Stavka pesalok. V Marziju stavkajo letne pesalke.

Oče s 30 živimi otroci. V nekem kraju pri Kolonji na Nemske živijo kočijaži, ki imajo trideset živih otrok. Večina jih so moškega spola. Ako se bodo Germani tako pomnoževali, potem pa se že izpolnijo sanje rex imperatorja, da bo nemška nacija najmočnejša na svetu. Engels se je bil dvakrat. Sedaj si je moral iskati drugo novanje, ker pet sob je bilo premalo za njegov blagoslovljeni zakon.

Hrvat — rešitelj življenja ameriške milijonarke. V Washingtonu je živi Hrvat Peter Kružič potegnil iz vode, v katero je bila padla z neke ladje, mrtvo milijonarja Jeffersona. Ta poslednji je podaril Kružiču 1500 dol. in ga vzame v svojo službo.

Madžaronstvo v šoli. Ogrska banka izplačala 200 denarnih nagrad učiteljem, ki so v ljudskih šolah odlikovali s poveljem mladine. Sicer pa nizko taksi delovanje teh »pedagogov«, kajti večina nagrad znaša le — 20 kron. A tudi to je dovolj za ponižne sluga madžarsko-liberalne šole.

Papirna doba. V Ameriki imajo sedaj v prometu steklenice iz papirja, istotako imajo tudi papirne pantofelje in sedaj grade celo hiše iz papirja. Nedavno so za mekega Rusa v Savinowku zgradili za 80 tisoč rubljev hišo iz papirja. Na Švedskem so nedavno zgradili neko cerkev iz trdega lesnega papirja. V cerkvi je vse iz papirja: opornice, oltarji in vsa druga oprava, razven zvonov.

Nove zastave za avstrijske polke bodo odselej imele na držaju barvo habsburške vladajoče rodbine, na eni strani v sredi cesarskega orla, okoli grbe avstrijskih dežel in ob krajih črno-rumen rob, na drugi strani podoba Device Marije in dva angelja, ki bodeta držala ogrske grbe ter ob kraju dežele belo zelen rob. Tako se bo ustreglo madžarom. Cesar je baje ta načrt že potrdil.

Društva.

(Iz Zagorja ob Savi) Zagorski rokodelski prireditelji dne 1. febr. v veliki dvorani L. Habata plesni venček in dramatično predstavo »Lumpacij Vagabund«. Godbo orkestril zagorski orkester. Začetek ob 6. uri zvečer.

(I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani) vabi k običnemu zboru dne 30. januarja ob pol 8. zvečer v mali dvorani »Mestnega doma«. Dnevni red: 1. Poročilo o preteklem letu 1902. 2. Razpisni zaključek pro 1902 in proračun pro 1903. 3. Volitev odbornikov. 4. Volitev treh pregledovalcev računov. 5. Določitev članarine za leto 1903. 6. Slučajni predlogi. Člani lagovole naj se, ako le mogoče, vdeležiti

običajnega zbora. V pisarni dobi se hišni red za stranke komad 12 v.

(Veselič) prireditelji dekleta Marijine družbe v nedeljo in ponedeljek 1. in 2. svečana leta 1903 v dvorani Klinarjeve gostilne v Kropi na korist Marijine družbe in revnih šolarjev. Vpored: 1. Anton Nedved: »Nazaj v planinski raj«, poje mešan zbor. 2. »Jez in kes nad petelinom«. Veseloigra v dveh dejanjih. 3. Ant. Foerster: »Naše gore«, poje mešan zbor. 4. »Indijski siroti«. Igrokaz v treh dejanjih. — Začetek točno ob 4. uri popoldne. — Cene prostora: Sedeži 40 vin., stojišča 20 vin., za otroke 10 vin. — K obilni udeležbi se naj- uljudneje vabi.

(Bralno društvo v Vodmatu) priredi v ponedeljek dne 2. februarja v svojih društvenih prostorih dramatično predstavo: Krojač Fips ali nevarni sosed. Burka, poslovenil D. H. R. v T. Oboje: Krojač Fips: g. Slavko, L. zika, njegova varovanka: gosp. Bogomila, Lucija Polajka, kramarica: gosp. Cvetka, Leon Mihelič, mlad kupec: g. Mirko, Lojze, njegov služabnik: g. Srečko. — Začetek ob 7. uri zvečer.

(Svečana otvoritev »Rokodelskega doma«, oziroma nove dvorane v Skofji Loki). Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov v Skofji Loki otvori na svečnico dne 2. svečana 1903 svojo novo dvorano na spodnjem trgu št. 71 po temle vsporedju: Dopoldne: Ob četrt na 9. uro jutraj odide društvo z zastavo iz starih prostorov pri »Franceljnu« v župno cerkev sv. Jakoba. Ob pol 9 uri sv. maša za društvenike, društvene dobrotnike in dobrotnice. Med mašo poje društveni moški zbor. Po maši odkoraka društvo čez glavni trg po »Grabnu« na spodnji trg v »Rokodelski Dom« št. 71. Ob pol 10. uri slovesno blagoslovljenje novega poslopja, združeno s primernim nagovorom. — Popoldne: Ob četrt na 4. uro v špitalski cerkvi pete litanije. — Zvečer točno ob 7. uri slavnostna predstava v novi dvorani: Razvršitev točk bo takale: 1. Tamburaška koračnica, udarja društveni tamburaški zbor. 2. Nedved: »Avstrija«. Moški zbor. 3. Prof. Iv. Stahuljak: »Iz slovenskih planin«. Kitica najrazličnejših slovenskih napevov. Tamburaški zbor. 4. Dr. G. Ipatov: »Planinska ročica«. Četverospev. 5. Fr. Gerbič: »Pevski pozivi«. Moški zbor. 6. »Hrvatska koračnica«. Udarja tamburaški zbor. 7. Ir. Laharnar: »Lovčeva slova«. Četverospev. 8. M. pl. Farkaš: »Iz hrvatskega primorja«. Venec različnih jugoslovanskih pesmi. Udarja tamburaški zbor. (Društveni tamburaški zbor udarja pod vodstvom g. Ervina Burdyeh, lekarnarja v Skofji Loki. Pevskemu društvu zboru bo dirigent g. Davorin Cvenk.) 9. Slavnostni govor. 10. »Mlino pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu«. Igra v petih dejanjih. Po Werner-Mehlerju priredil dr. Gregor Pečjak. — Prosta zabava. — Vstopnina: Sedeži I., II. in III. vrste po kroni; IV., V. in VI. vrste po 80 h; vsi drugi sedeži po 60 h. Stojšča po 40 h. Udrom polovična cena. — Ker je čisti dohodek namenjen za pokritje stroškov pri novi dvorani, se za preplačila in prostovoljne darove toplo priporočamo. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Darevi

Peslani našemu uredništvu.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Vipavska duhovščina 21 K. G. Nagu iz Kranja 1 K. — Jerno Bernard kaplan — Trebnje. Namesto venca g. Ev. Sušniku. Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 29. jan. (C. B.) Zbornica je pričela glavno razpravo o bruseljski sladorni konvenciji ter sladornih predlogih.

Dunaj, 29. jan. Včerajšnja seja poslanske zbornice je trajala do 9. ure 30 min. Za Welsersheimbom, ki je odgovarjal Schuhmeierju ter mej drugim dementiral vesti o mobilizaciji, je še govoril posl. Iro, naka sta bila izvoljena Hofmann-Wellenhof glavnim pro. Schöcker contra govornikom. Po nju izvajanjih je predsednik zaključil sejo. Prvo branje vojne predloge je bilo s tem končano.

Dunaj, 29. jan. Poslanec in načelnik mladočeškega kluba Pacak je naznanil mladočeškemu izvrševalnemu odboru, da odlaga oba svoja mandata: državnozbornski in deželnozbornski mandat. Vzrok temu je, ker velik del Mladočehov ni zadovoljen s Pacakovo politiko in tudi »Narodni Listi« pišejo proti njej. Upati je, da se bo dal Pacak pregovoriti in bo mandata obdržal.

Dunaj, 29. jan. Radi Fořtovega govora je v mladočeškem klubu velik razpor in govori se celo, da namerava načelnik Pacak odstopiti. V soboto ima v Pragi sejo izvrševalni odbor mladočeške stranke, kjer se doioči nadaljna taktika, ki se pokaže v zbornici pri prvem branju proračuna.

Dunaj, 29. jan. Rusinski klub je sklenil najodločnejše nastopiti proti predlogoma poslancev Fuchsa in Luegerja glede spremembe poslovnika državnega zbora in zahteva, da se mora v slučaju spremembe poslovnika spremeniti tudi volivni red in ustvariti narodnostni zakon. Ako treba, bo klub nastopil tudi z obstrukcijo.

Dunaj, 29. jan. Predno je včeraj domobranski minister Welsersheimb govoril v državni zbornici, kjer je tajil mobilizacijo, je imel v zbornici dolg pogovor z generalnim inspektorjem čet princem Windischgrätzem. V tem pogovoru se je sklenilo, kaj naj domobranski minister o mobilizaciji reče.

Dunaj, 29. jan. Dr. Susteršič in tovariši so danes interpelirali železniškega ministra, ako je voljan podpisati nameravano zgradbo železnice iz Železnikov v Škofjo Loko in da naj tozadevni konsorcij najkrepkeje podpira.

Dunaj, 29. jan. Sladorna predloga je nakrat prišla v jako kritičen položaj. Mladočehi hočejo, naj se spremeni kontingent in sedaj, da izvrše vsi potrebni dogovori, predloga zapostavi. Poljaki so odločno proti temu projektu. Čehi groze z obstrukcijo. Vlada upa trdno, da se ji posreči izravnati tudi ta konflikt.

Dunaj, 29. jan. V današnji seji državnega zbora se vrši drugo branje sladorne predloge. Vlada je obljubila, da predloži načrt o prepovedi rajoniranja, vsled česar so se pomirili tudi mnogi agrarci. Jutri bo zbornica sladorno predlogo rešila. V soboto pride predloga pred gosposko zbornico in še isti dan priglasi avstro-ogrski poslanik v Bruselju pristop Avstrije k sladorni konvenciji.

Dunaj, 29. jan. Stavka krojačev je končana.

Rim, 29. jan. Ministra Prinettija je v ministerskem svetu zadela kap. Po eni strani je minister ohromel.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m., srednji zračni tlak 745,0 mm

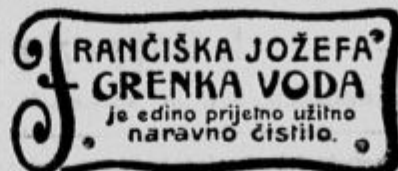
Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Čelsiju	Veterevi.	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
28. 9. zveč.	742,6	+ 3,7	sl. jzah.	jasno		
29. 7. jut.	744,8	- 5,0	sl. svzh.	jasno		0,0
29. 2. popol.	745,3	+ 4,4	brezvetr.			

Srednja včerajšnja temperatura - 0,8° normale, - 1,9°.

Dunajska borza

dne 29. januarja.

Skupni državni dolg v notah	101,80
Skupni državni dolg v srebru	100,80
Avstrijska zlata renta 4%	121,25
Avstrijska kronska renta 4%	101,75
Ogrska zlata renta 4%	121,20
Ogrska kronska renta 4%	59,80
Avstro-ogrske bančne delnice 600 gl.	15,83
Kreditne delnice, 160 gl.	706,—
London vista	239,90
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117,10
20 mark	23,43
20 frankov (napoleonidor)	19,06
Italijanski bankovci	95,35
C. kr. cekini	11,40

Lak, kovinasti, mrzel uporabljen v poljubni boji, za pozlatanje, optike, kleparje itd., je v zalogi pri tvrdki RRATA EBERL v Ljubljani, Frančiškanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 524 23 11-7

Hladnikove nove pesmi.

Šestnajst izbranih Marijinih za mešan ali dvo-glasni ženski zbor. Op. 15. Nova izdaja za Marijine družbe prirejena. — Part. in 20 glasov 5 K, posam. part. 1 K, vsak glas 20 h.

36 Obhajilnih, presv. R. Telesa in Sroa Jezusovega pesmi za mešan ali dvo-glasni ženski zbor. Op. 39. Part. in 4 glasi 4 K, posam. glas 40 h.

Dobi se v Katol. Bukvarni, pri L. Schwentnerju v Ljubljani in pri skladatelju v Novem mestu. 97 5-1

107 1-1

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem žalostno vest, da je naša iskreno ljubljena mati oziroma sestra in svakinja gospa

Nežika Sušnik,

vdova asistenta mest. hranilnice ljubljanske.

sinoci ob polu 10 po prejemu sv. zakramentov mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice v šil se bode jutri v petek dne 30. januarja iz hiše žalosti, Streliške ulice št. 2. 2., ob 1/4. uri popoldne na pokopališče k sv. Kristofu.

Bodi ji zemljica lahka!

Ljubljana, 29. januarja 1903.

Žalujoči ostali.

Mesto posebnega obvestila.

Zahvala.

Za mnogovrstne pojave odkritosrčnega sočutja povodom smrti našega predragega očeta, brata in svaka, gospoda

Evgena Sušnika,

asistenta mesne hranilnice

izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo. Posebno se pa zahvaljujemo g. predsedniku Vaso Petričič-u, celemu upravnemu svetu ter odbor-nikom mestne hranilnice, gospodu županu g. Ivanu Hribar-ju g. občinskim svetnikom, gg. uradnikom mestne hranilnice in gg. magistrnim uradnikom, zastopnikom drugih uradov in društev, kakor tudi pevskemu odboru »Glasbene Matice« za gniljive nagrobnice, darovalcem krasnih vencov in sploh vsem častim spremljevalcem pokojnika k zadnjemu počitku

Ljubljana, 29. januarja 1903.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

105 1-1

Vsem dragim sorodnikom in znancem, ki so nam o smrti naše iskreno ljubljene soproge, odnosno matere, gospe

Berta Janežič

roj. Praller

na prirečen način izkazali svoje sočutje, kakor tudi onim, ki so drago pokojnico spremlili do zadnjega počivališča, izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo g. dež. šols. nadz. Fr. Hubadu, gos-sodoma ravnateljema Fr. Leveu in Atdr. Senekoviču, sl. učit. oseboj moškega in ženskega učiteljskega, sl. vodstvu Marijanišča, stanovskim kolegom iz mesta in dežele, gg. učiteljskim kolegom za gniljive žalostinke, učencem in učenkam c. kr. vadnice in darovalcem krasnih vencov.

Žalujoči ostali.

V trgovino z mešanim blagom se sprejme takoj kot

učeneec

krepek, 14—16 leten deček iz krščanske rodbine, ki je dovršil ljudsko šolo. Pogoji ugodni.

Ivan de Franceschi, trgovec.

Šturije pri Ajdovščini.

Prodajalnica

se odda v najem

od 1. majnika t. l. Kongresni trg št. 19.

Več se izve pri predstojništvu uršulinskega samostana. 103 1-1

Dobre ure cenó s 3letnim jamstvom razpošilja tovarna ur v Moste

HANNS KONRAD

trgovina z urami in zlatino Most (Brux) št. 234, Češko.

Dobre rem. ure iz nikla gl. 3-75

Prave srebrne rem. ure „ 5-80

Pristne srebrne verižice „ 1-20

Budilniki iz nikla „ 1-95

Moja trdka je odlikovana s

s c. kr. orlom, z zlatimi in sre-

braimi svetinjami in ima na

razpologo na tisoče priznanskih

pisem. — Cenik s podobami

brezplačno. 573 100-77

Senzačni liker ***** Monte Cristo ***** prve vrste. Velika posebnost med likerji.

Na prodaj v vseh boljših prodajalnicah s kolonialnim blagom in delikatesami.

Josip Archleb in drug
destil. na par v PRAGI.

Odklikovan s 84 prvimi svetinjami.

1362 20-17

Vozni red

avstrijskih državnih železnio,
veljaven od 1. oktobra 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.
- Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.
- Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
- Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregenca, Inmosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.
- Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.
- Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca Pontabla.
- Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
- Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
- Ob 2. " 05 " popoldne " "
- Ob 6. " 50 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
- Ob 11. " 06 " dopoldne " "
- Ob 6. " 10 " zvečer " "

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Prihod:

- Ob 7:15 zjutraj Ob 6:34 zjutraj
- " 2:13 popoldne " 12:29 popoldne
- " 6:05 zvečer " 6:59 zvečer.

J. N. Potočnik

krojaški mojster

v Ljubljani,

Sv. Petra nasip 2

se priporoča prečast. duhovščini v izdelovanje duhovenske obleke in talarjev po najnovejšem kroju in po nizkih cenah. 33 8-3

Sprejemem takoj 10 mizarskih pomočnikov

dobrih delaycev do prvega maja.

Plača po dogovoru.

Oglasiti se je pri

Josip Božič-u

89 2-2

mizarski mojster v Ilir. Bistrici.

Zaradi bolezni lastnika prodaja se
iz proste roke 33 3-2

hiša

blizu Ljubljane, v kateri se nahajate 2 dobro upeljani obrti.

Kje, pove upravnistvo „Slovenca“.

12 6

Sveži pustni krofi

so dobiti vsak dan v slaščičarni in pekarni

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

in

Mestni trg 6.

Naročila se
točno izvršujejo.

Otvoritev vinske trgovine na debelo.

Podpisani vzhodno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem

otvoril

danes v hiši g. Alberta Cerarja pri
Krištofu v Kamniku na Šutni št. 22

vinsko trgovino na debelo.

V zalogi imam črno, rdeče in belo istrsko vino raznih vrst po najnižji ceni.

Priporočam se posebno gospod. om gostilničarjem, prečast. duhovščini in vsem drugim stanovom, da se o pristnosti mojih vin izvolijo prepričati in me počastiti z obilnimi naročili.

Z odličnim spoštovanjem

95 3-2

I. Gašparini.

V Kamniku, dne 25. januarja 1903.

FR. ŠUPEVC

priporoča zajamčeno pristne

čebelno-voščene sveče, voščene zvitke itd.,

izborni med-pitanec.

LJUBLJANA, Prešernove (Slonove ulice) št. 7

Perlesova hiša.

Ustan. pred
100 leti.

Cena pristno čebelno-voščenim svečam je znižana, odslej velja kilo samo 5 K, ko je preje veljalo 5 K 40 vin.

Izdajateljica odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Odvetnik

dr. JOSIP SAJOVIC

109 3-1

je otvoril svojo

pisarno

v Gosposkih ulicah št. 3 v I. nadstr.

St. 915.

Razpis.

80 3-3

Podpisani deželni odbor razpisuje službo okrožnega zdravnika:

1. v Jesenicah, z letno plačo 1.200 K in aktivitetno doklado 200 K;
2. v Žužemberku, z letno plačo 1.400 K, aktivitetno doklado 200 K ter s prostim stanovanjem.

Prosilci za ti službi pošljejo naj svoje prošnje podpisane deželnemu odboru

do 15. februarja t. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Deželni odbor vojvodine kranjske.

V Ljubljani, dne 17. januarja 1902.

Prva tržaška destilerija za konjak Camis & Stock v Barkovljah pri Trstu

priporoča domači

zdravilski konjak

po francoskem sistemu samo v izvirnih steklenicah, z nadzorstvenim zamašenjem preiskovalnice za živila in sladila Dunaj IX, Spitalgasse 31, ki je odobrena od vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K. 1/2, steklenice K 2 60.

V Ljubljani se dobiva pri trgcih: J. Jebračin, Kham & Murnik, S. Kordin, 22 30-5 A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schiffrer, F. Terdina.

St. 37.959

Razglas.

110 3-1

Podpisani mestni magistrat opozarja na določbe § 91 in 97 cestno polic. reda za deželno stolno mesto Ljubljano in z nova določa, da je strogo ravnati se po njih.

Te določbe se glase:

§ 91. Prepovedano je vsako onesnaženje javne ceste. Onesnaženje je tudi pisanje in risanje po zidovih, izlivanje vode in drugih tekočin na ulice, izkladanje snega, ledu, razsipa in odpadkov vsake vrste ter kapanje deževnice iz pokvarjenih strešnih žlebov, naj se to zgodi namenoma ali iz nemarnosti in naj ima dotična cesta tlak ali ne. Vsled tega morajo imeti vse strehe na javne ceste dobre žlebove.

§ 97 Na javni cesti, vratih, oknih in balkonih proti javni cesti ali proti javnim nasadom je prepovedano razobešati perilo, prezračevati in iztepati posteljno opravo, žimnice, preproge itd.

Ob jednem se prepoveduje umazano perilo odkladati v trgovinah, gostilnicah in drugih javnih prostorih. Prestopek teh prepovedi se kaznuje po ces. naredbi z dne 20. aprila 1845, drž. zak. št. 96 z globo od 2 K do 200 K ali z zaporom od 6 ur do 14 dni.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 16. januarja 1903.

Janko Šink

svečar v Kranju

1421 11

nasproti mestni župni cerkvi (prej Šifrar)

priporoča velečast. duhovščini, cerkvenim oskrbnistvom ter slavnemu občinstvu

pristno čebelno-voščene sveče

kg. po 5 K. Za pristnost teh sveč jamči s svoto 2000 K, ter dovoljuje 3% odbitka.

Blago se pošilja na vse kraje avstro-ogrske države poštne prosto.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.